

การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย

นายองอาจ สิงห์ลำพอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF STANDARD CRITERIA
FOR THE PRODUCTION OF THAI TELEVISION DRAMA

Mr.Ong-art Singlumpong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501949

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย

โดย

นายองอาจ สิงห์ลำพอง

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

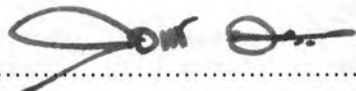
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

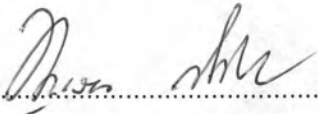
..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไฉฟาร วงศ์บ้านดู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปนัดดา ธนสถิตย์)

องอาจ สิงห์ลำพอง : การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย
(THE DEVELOPMENT OF STANDARD CRITERIA FOR THE
PRODUCTION OF THAI TELEVISION DRAMA)

อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริภายะ, 340 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการสร้างมาตรฐาน ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์การตัดสินความสามารถในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือองค์กรผลิตละครโทรทัศน์ การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้ทฤษฎีระบบ เป็นกรอบในการศึกษามาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้า มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านผลผลิต และมาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งได้ใช้แนวคิดด้านคุณภาพและมาตรฐาน แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานการสร้างการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพของการผลิตรายการประเภทละครโทรทัศน์ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโครงการ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และแนวคิดเรื่องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการวิจัยครั้งนี้ข้อมูลหลักในการวิจัยมาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงาน หรือองค์กรผลิตละครโทรทัศน์ และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการผลิตละครโทรทัศน์จำนวน 57 คน รวมถึงการตรวจสอบการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญทางการผลิตละครโทรทัศน์ 5 คน

ผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ข้อกำหนดมาตรฐานทั้งหมด 9 ข้อความ ดัชนีชี้วัดทั้งหมด 53 ดัชนี รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินดัชนีชี้วัด โดยละครโทรทัศน์ที่ได้รับการประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานต้องมีคะแนนตั้งแต่ 60 % ขึ้นไป สำหรับเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์เพื่อการแข่งขันกับละครโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้นจะให้ความสำคัญในปัจจุบันนำเข้า คือ บทละครโทรทัศน์ ผู้กำกับ การแสดง และนักแสดง

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิติ องอาจ สิงห์ลำพอง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ดร. ศิริภายะ*

4885257928: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: DEVELOPMENT/ STANDARD CRITERIA/ PRODUCTION/ THAI TELEVISION DRAMA

ONG-ART SINGLUMPONG: THE DEVELOPMENT OF STANDARD CRITERIA FOR
THE PRODUCTION OF THAI TELEVISION DRAMA. THESIS ADVISOR: ASSOC.
PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D., 340 pp.

The objectives of this research were to set standards, indicators as well as criteria in evaluating the production performance of Thai television dramas. This research was the combination of qualitative and quantitative methodologies. The systems theory was applied as a conceptual framework being divided into four factors: inputs, process, output and outcome. Several other theories, namely, the quality and standardization, the professionalism of television drama producer, the project management, the quality insurance and stakeholder were also employed in this research. The major research data were obtained through the in-depth interviews with fifty seven professional workers from the Thailand's television drama production organizations and the stakeholders of the television drama production, as well as the evaluation of five Thai television drama experts.

At the completion of this study were categorized into nine standard items and fifty three indicators including criteria for assessing the operation performance. Thai television dramas that are considered up to standard must be given a minimum of sixty percent in the evaluation. Standards set for Thai television dramas to compete with the dramas produced by other countries are based on the script, director and talents which are considered a competitive advantage element in drama production.

Department.....Mass Communication... Student's signature..... ช่อภา สิ้นหล้าพอง
Field of study... Mass Communication... Advisor's signature วิมล วิมล
Academic year...2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ และการเอาใจใส่เป็นอย่างดี มากของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละ เวลาอันมีค่าของท่านมาคอยให้คำสั่งสอน ช่วยแนะนำ และให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อ งานวิจัย ถ้าไม่มีท่านงานวิจัยนี้คงไม่มีทางสำเร็จลงได้อย่างแน่นอน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความ กรุณาของท่านเป็นอย่างสูงและจะขอระลึกทุกๆ สิ่งไว้ในใจเสมอ รวมถึงต้องกราบขอบพระคุณเป็น อย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปนัดดา ธนสถิตย์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์ ที่ท่านให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ โอฟาร์ วงศ์บ้านดู่ ที่เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ทุกคำแนะนำ ของทุกท่านล้วนมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้อย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งด้วยความจริงใจ ขอ กราบขอบพระคุณอย่างสูง

งานวิจัยในครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จลงได้ถ้าไม่ได้รับข้อมูลอันมีประโยชน์อย่างยิ่งจาก ผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนๆ ผู้กำกับการแสดง จากน้องๆ พี่ๆ ร่วมอาชีพที่ทำงานผลิต ละครโทรทัศน์ในทุกตำแหน่ง ทุกค่าย ทุกสังกัด ทุกข้อมูลของทุกท่านมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่ม นี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น อีกทั้งขอขอบคุณกำลังใจที่ดีจากเพื่อน ๆ ชาวอาร์เอส ทุกท่านด้วย

สุดท้ายผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ บิดา มารดา ที่ไว้ใจ เชื้อมั่นในตัวของผู้วิจัย ท่านเป็นกำลังใจที่ดี และให้การสนับสนุนทางด้านการทำงาน การศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณพี่อู๋ พี่นาจ น้องเอก และกอล์ฟ ที่เป็นครอบครัวที่ดีของเรา อีกทั้งเพื่อนๆ น้องๆ ร่วมรุ่นปริญญาโท ปีการศึกษา 2548 ของผู้วิจัย น้องป๋ม น้องหลิน น้องตอง น้องเล็ก ชาย ก้อง เอีย และต้น ที่คอยเป็นห่วงเป็นใย ดูแล เอาใจใส่กันมาตลอดช่วงเวลา 2 ปีที่ผ่านมา เรารู้ว่าเราจะทำให้สำเร็จให้ได้ และท้ายสุด ขอขอบคุณทุกท่านทุกกำลังใจที่ไม่ได้กล่าวถึง ผู้วิจัยรู้สึกขอบคุณอย่างมาก และขอจดจำ ความรู้สึกดีๆ ที่มอบให้ไว้ในใจตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
ขอบเขตในการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐาน.....	13
ทฤษฎีระบบ.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานการสร้างการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพของการผลิต รายการประเภทละครโทรทัศน์.....	17
การบริหารโครงการ.....	28
การประกันคุณภาพ.....	31
แนวคิดเรื่องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	33
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
แหล่งข้อมูล.....	39
แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร.....	41
แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

	หน้า
การตรวจสอบการยอมรับมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์.....	60
การทดสอบการใช้เกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์.....	61
การนำเสนอข้อมูล.....	62
บทที่ 4 ปัจจัยนำเข้า.....	64
มาตรฐานบุคลากร.....	66
มาตรฐานการบริหารจัดการ.....	159
มาตรฐานการเงิน.....	172
มาตรฐานวัสดุอุปกรณ์.....	178
สรุปการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ด้านปัจจัยนำเข้า.....	190
บทที่ 5 ปัจจัยกระบวนการ.....	197
สรุปการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ด้านกระบวนการ.....	209
บทที่ 6 ปัจจัยผลผลิต.....	211
สรุปการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ด้านปัจจัยผลผลิต.....	218
บทที่ 7 ปัจจัยผลสัมฤทธิ์.....	221
สรุปการสร้างเกณฑ์มาตรฐานละครโทรทัศน์ด้านปัจจัยผลสัมฤทธิ์.....	233
บทที่ 8 การกำหนดค่าคะแนนมาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์.....	236
การทดสอบการใช้มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย.....	240
สรุปผลการประเมินเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์.....	250
สรุปผลการใช้เกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์.....	253
บทที่ 9 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	254
สรุปการสร้างมาตรฐานละครโทรทัศน์.....	254
ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	259
ข้อเสนอแนะงานวิจัย.....	259
รายการอ้างอิง.....	261
ภาคผนวก.....	267
คะแนนมาตรฐานละครโทรทัศน์.....	268
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	340

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จุดแข็งของละครโทรทัศน์เกาหลีใต้และจุดอ่อนของละครโทรทัศน์ไทย.....	65
4.2 วัสดุอุปกรณ์กล้องในการถ่ายทำละครโทรทัศน์.....	180
4.3 วัสดุอุปกรณ์ไฟในการถ่ายทำละครโทรทัศน์.....	183
4.4 สรุปค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยนำเข้า.....	194
5.1 สรุปค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยกระบวนการผลิต.....	210
6.1 สรุปค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยผลผลิต.....	220
7.1 สรุปค่าคะแนนมาตรฐานปัจจัยผลสัมฤทธิ์.....	235
8.1 คะแนนองค์ประกอบมาตรฐานละครโทรทัศน์.....	239
8.2 มาตรฐานด้านบุคลากรสายปฏิบัติการละครโทรทัศน์เรื่อง "ลิขิตหัวใจ".....	241
8.3 มาตรฐานด้านบุคลากรสายงานสนับสนุนละครโทรทัศน์เรื่อง "ลิขิตหัวใจ".....	242
8.4 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	243
8.5 มาตรฐานการเงินละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	244
8.6 มาตรฐานด้านวัสดุอุปกรณ์ละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	245
8.7 มาตรฐานกระบวนการละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	246
8.8 มาตรฐานด้านผลผลิตละคร "ลิขิตหัวใจ".....	247
8.9 มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	248
8.10 คะแนนรวมการผลิตละครโทรทัศน์ "ลิขิตหัวใจ".....	249

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 ส่วนประกอบของระบบ.....	16